

לא אחזה האש בכל עץ ועץ.

תנא רב חייא לסויעיה לשמואל: כתיב גבי הדלקת נרות המנורה, "להעלות נר תמיד". ודרשינן, שמצות ההדלקה היא, עד כדי שתהא שלחבת עולה מאליה. ולא שתהא שלחבת המנורה עולה על ידי דבר אחר. אלמא, בכי האי גוונא היא הדלקה. ובמקום שהקפיד הכתוב שלא תכבה, כגון במנורה, סגי שתהא שלחבת עולה מאליה, ואין צריך שתהא הפתילה שורפת ברובה. והוא הדין הכא לגבי מדורה [רש"י בפירוש אחד, ותוספות. עוד הביא רש"י דאיכא דתנו לה לגבי הבערת מדורה בערב שבת. והיינו ממש דינא דמתניתין, וכדשמואל].

והוינן בה: **עין יחדי,** כיצד מותר להאחז בו את האור בערב שבת?

רב אמר: משתכנס האש בתוך העץ, עד שישרף רוב עביו.

ואמרי לה: משיאחזו האור ברוב היקפו של העץ מבחוץ. ואף שלא נאחזה בו מבפנים ברובו, מותר. ואיפכא נמי, אם אחזה האש ברובו מבפנים ולא ברוב היקפו, אסור.

אמר רב פפא: כיון דפלוגתא היא, הלכך אזלינן לחומרא, ותרוייהו בעינן. **בעינן רוב עוביו, ובעינן נמי רוב היקפו.**

ואמרינן: לימא האי פלוגתא — בפלוגתא דתנאי היא.

דתנאי: **רבי חייא אמר:** מבעירין את העצים בערב שבת, אם יספיקו לבעור מבעוד יום,

עד שישחת העץ מלהיות ראוי למלאכת אומן. והיינו, שישרף רוב עוביו.

רבי יהודה בן בתירא אומר: כדי שתאחז האש משני הצדדין מבעוד יום. והיינו רוב היקפו. ואף על פי שאין ראייה לדבר, אבל יש זכר לדבר שלאחר שאחזה האש בשני צידיו, שוב הולך ודולק ואינו כבה, דכתיב "את שני קצותיו אכלה האש ותוכו נחר — היצלה למלאכה!". שכל שאחזה האש בשני צידיו, בידוע שהוא יבש מבפנים.

[והא דכתיב בסיפא דקרא "היצלה למלאכה"? בעץ גפן מישתעי התם. אבל בשאר עצים, אין נשחת ממלאכה באחיזת האור בשני קצותיו, כדמוכח בשמעתינן. תוספות].

כתיב ביהויקים "והמלך יושב בית החרף בחדש התשיעי, ואת האח לפניו מבערת".

והוינן בה: **מאי "אח"?**

אמר רב: אחוונא [עץ ערבה].

ושמואל אמר: עצים גדולים שנדלקו באחוונא [באמצעות ערבה]. וקרי להו "אח" על שם שנדלקים באחווה, שהקטן מדליק את הגדול. ולפי פשוטו של מקרא, משמע שהוא הכלי שמבערין עליו את האש. רש"י שם].

ומוכיחה הגמרא מלשונם של אנשים כרב, ש"אחוונא" הוא עץ הערבה:

החורא דאמר להו לאנשים שלידו: **מאן בעי מי מעונין באחוונא? ולאחר מכן אשתכח נמצא שהציע להם ערבתא.**

שמשלה בהם האור נעשו כלחמו של מזבח להתירם בשבת. תוספות.

שבת. או בכל הקרבנות מיירי. ואף בקרבנות שאין הקרבנתם דוחה שבת. דשמא לאחר